

Päätös hankintaoikaisuvaatimukseen

Valmistelijat johtava hankintapäällikkö Miia Paatola p. 050-3198003
juristi Julle Lehtinen p. 040-5034536

Selostus Asian tausta

Keski-Suomen hyvinvointialue (jälj. hankintayksikkö) on perustanut dynaamisen hankintamenettelyn, josta käytetään nimeä Erikoislääkäripalveluiden ostopalveluhankinta / Toimittajarekisteri, joka on voimassa enintään 31.5.2031 asti.

Kyseessä on hankintalain (1397/2016) 25 §:n 3 kohdan mukainen kansallisen kynnysarvon ylittävä sosiaali- ja terveystoimintatila koskeva hankinta, johon sovelletaan hankintalain 12 luvun säännöksiä.

Hankintamenettely

Hankintamenettelynä on käytetty hankintalain mukaista dynaamista hankintamenettelyä, josta käytetään nimitystä Toimittajarekisteri. Menettely kuvattiin hankintailmoituksessa ja sen liitteissä.

Toimittajarekisteriin on hyväksytty 28 hakijaa (tilanne 3.3.2025), jotka ovat täyttäneet osallistumispyynnössä asetetut soveltuvuusvaatimukset.

Hankintamenettely toimittajarekisterin sisäisessä kilpailutuksessa

Toimittajarekisteriin hyväksytyille julkaistiin tarjouspyyntö numero 543832, 3.2.2025 Tarjouspalvelu.fi-toimittajaportaalissa.

Hankintayksikkö on tehnyt 3.3.2025 hankintapäätöksen *"Erikoislääkäripalveluiden ostopalvelua koskeva hankintapäätös / Kilpailutusnumero 543832"* (§ 18/2025).

Hankinta on jaettu kolmeen osa-alueeseen:

- Osa-alue A: Erikoissairaanhoidon erikoislääkärityö
- Osa-alue B: Lasten, nuorten ja nuorten aikuisten (alle 23 v.) mielenterveys- ja päihdepalvelujen erikoislääkärityö
- Osa-alue C: Avoterveydenhuollon mielenterveys- ja päihdepalvelujen erikoislääkärityö.

Tarjouspyyntöön vastasi 14 toimittajaa.

Tarjouskilpailu ratkaistiin hyväksytyjen tarjousten perusteella.

Tarjousten valintaperusteena käytettiin kokonaistaloudellista edullisuutta, jonka perusteena oli halvin hinta. Halvimman hinnan käyttäminen valintaperusteena on tarkoituksenmukaista, sillä palvelun riittävä laatutaso on varmistettu palveluiden vähimmäisvaatimuksia sekä toimittajalle asetettuja soveltuvuusvaatimuksia määriteltäessä. Hintojen perusteella muodostettiin etusijajärjestys, mikä tarkoittaa sitä, että sopimuskauden aikana toteutettavilla saatavuuskyselyillä palveluita hankitaan etusijajärjestyksessä.

Etusijajärjestyksestä voidaan poiketa sopimusluonnoksella mainituissa erityistilanteissa.

Palveluntuottajan valinta sopimuskaudella

Hankinta-asiakirjojen liitteenä oli sopimusluonnos, jonka valitut palveluntuottajat ovat allekirjoittaneet. Sopimuksen kohdassa 6. Palveluntuottajan valinta sopimuskaudella todetaan seuraavasti.

"Sopimuskaudella Tilaaja hankkii erikoislääkärityötä tarpeen mukaan eri pituisille jaksoille. Hankintamenettelyyn valitut palveluntuottajat on hankintapäätöksellä asetettu hinnan mukaiseen etusijajärjestykseen. Palveluita hankitaan siltä palveluntuottajalta, jonka hinta on halvin.

Etusijajärjestyksestä voidaan poiketa erityisissä tilanteissa, joita ovat mm:

- Lääkärin erityinen kokemus koskien tuotettavaa palvelua
- Yhtäjaksoisen hoitosuhteen turvaaminen (esim. lapset erityisryhmänä)
- Lääkärin erinomainen suoriutuminen työssään
- Lääkäri on kokoaikaisesti tilaajan käytettävissä
- Palveluntuottaja pystyy osoittamaan saman lääkärin tiettyyn toimipisteeseen useaksi päiväksi viikossa
- Palveluntuottaja pystyy osoittamaan saman lääkärin tiettyyn toimipisteeseen vähintään vuoden ajaksi

Tilaaja lähettää kaikille osa-alueeseen valituille palveluntuottajille erikoislääkäritarpeesta saatavuuskyselyn, jossa eritellään tarkemmin tarve muun muassa kesto, työaika, etä/läsnätyö ja muut vaatimukset. Saatavuuskyselyssä on vastauksille asetettu määräaika, jonka jälkeen tulleita vastauksia ei huomioida. Vastauksessa tulee ilmetä tarjotusta lääkäristä tiedot, joilla voidaan todeta henkilöstövaatimuksen täyttyminen. Määräaikaan mennessä annetuista vastauksista valitaan lääkärit

Toimialajohtaja, sosiaali- ja terveystalot

etusijajärjestyksen mukaan. Ellei yksikään Palveluntuottaja pysty tarjoamaan lääkäriä koko tilausjaksolle, voidaan Palveluntuottajaksi valita pisimmän työjakson tarjonnut Palveluntuottaja.

Ennen lopullista valintaa Tilaaja tapaa Palveluntuottajan tarjoaman lääkärin yhdessä Palveluntuottajan kanssa, jossa sovitaan työn yksityiskohdista. Lääkäripalvelun tuottamisesta sovitaan Palveluntuottajan ja Tilaajan yhteisessä keskustelussa.”

Hankintaoikaisu 24.6.2025

Hankintayksikkö on tehnyt hankintaoikaisun omasta aloitteestaan, jolla hankintayksikkö on poistanut asianosaisille 20.5.2025 tiedoksi annetun valintapäätöksen ja valitsi samalla päätöksellä tilausjaksolle 1.6. - 31.12.2025 Mehiläinen Terveystalot Oy:n, Terveystalo Julkiset Oy:n ja Coronaria Oy:n tarjoamat lääkärit (24.6.2025, § 6/2025).

Etusijajärjestyksestä on poikettu, sillä se on ollut perusteltua yhtäjaksoisen hoidon turvaamiseksi. Päätöksen perusteluissa todetaan seuraavasti.

”Psykiatrisessa erikoissairaanhoidossa jatkuvuus on eri tavoin tärkeää kuin somaattisella puolella. Itse hoitosuhde on jo hoitava elementti ja sen muuttuminen kesken kaiken vaarantaa potilaan toipumisen pahimmassa tapauksessa. Koskee myös lääkäreitä, vaikka he tapaavat harvemmin, mutta heidän täytyy olla perillä potilaan hoitosuunnitelmista. Valittujen palveluntuottajien lääkärit ovat olleet potilastyössä psykiatrisessa erikoissairaanhoidossa ennen 1.6.2025, ja heillä on olemassa olevia potilassuhteita, jolloin yhtäjaksoinen hoitosuhde voidaan turvata, kun lääkäriä ei vaihdeta.”

Hankintaoikaisuvaatimus 26.6.2026

Terveystalo Julkiset palvelut Oy (jälj. Terveystalo) toimitti hankintayksikölle 24.6.2025 tehtyä päätöstä (§ 6/2025) koskevan hankintaoikaisuvaatimuksen, jossa se vaatii hankintayksikköä oikaisemaan hankintapäätöstä niin että valinta tehdään puitejärjestelykilpailutuksen etusijajärjestyksen mukaisesti.

Terveystalo katsoo, että hankintayksikön esittämällä tavalla ei ole perusteita etusijajärjestyksestä poikkeamiselle.

Perustelut

Oikeudelliset perusteet

Hankintalain 3 §:n mukaan hankintayksikön on kohdeltava hankintamenettelyn osallistujia ja muita toimittajia tasapuolisesti

ja syrjimättömästi sekä toimittava avoimesti ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen.

Hankintalain 108 §:n mukaan hankintayksikön on sosiaali- ja terveysterveystoimien hankinnassa otettava huomioon käyttäjien erityistarpeet ja palvelujen jatkuvuus.

Hankintalain 109 §:n mukaan hankintayksikön on noudatettava hankinnan kilpailuttamisessa sellaista menettelyä, joka on 3 §:n 1 momentissa tarkoitettujen periaatteiden mukainen. Hankintayksikön on kuvattava käyttämänsä hankintamenettely hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä.

Hankintalain 132 §:n mukaan hankintayksikkö voi itse poistaa virheellisen päätöksen ja ratkaista asian uudelleen (hankintaoikaisu), jos päätös tai muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu perustuu lain soveltamisessa tapahtuneeseen virheeseen tai jos asiaan on tullut sellaista uutta tietoa, joka voi vaikuttaa päätökseen, ratkaisuun tai hankintasopimuksen tekemisen edellytyksiin. Päätöksen tai ratkaisun oikaiseminen ei edellytä asianosaisen suostumusta

Hankintalain 133 §:n mukaan hankintayksikkö voi ottaa hankintaoikaisun käsiteltäväkseen omasta aloitteestaan tai asianosaisen vaatimuksesta.

Asian arviointi ja johtopäätös

Hankintayksikkö toimitti tarjoajille hankinta-asiakirjojen liitteenä olleen hankintasopimusluonnoksen ja valittujen tarjoajien hyväksymän hankintasopimuksen mukaisen saatavuuskyselyn 29.4.2025. Vastaukset pyydettiin toimittamaan hankintayksikölle 7.5.2025 mennessä.

Saatavuuskyselyssä on kartoitettu lääkäreitä, jotka pystyvät toimimaan joustavasti toisessa hoitomallissa tai osastolla.

Psykiatrialla on vallitsevassa käytännössä erilaisia hoitolinjauksia. Potilaiden kannalta lääkärin vaihtuminen voi tarkoittaa hoitolinjan muutosta, joka on yksittäisen potilaan kohdalla haitallista.

Hoitavan lääkärin vaihtuminen voi aiheuttaa potilaalle mm. heikentynyttä hoitomotivaatiota ja hoidon keskeyttämisen riskin. Tämä puolestaan voi näkyä palvelujärjestelmässä esim. päivystyskäyntien tai erikoissairaanhoidon tarpeen kasvuna.

Terveystalo huomauttaa oikaisuvaatimuksessaan, että hankintapäätös on koskenut vain lääkäreitä, jotka tapaavat kyseessä olevia potilaita harvoin ja heidän roolinsa rajoittuu lähinnä hoitosuunnitelmasta huolehtimiseen.

Toimialajohtaja, sosiaali- ja terveysterveystoimet

Hoidon jatkuvuuteen liittyy myös, että lääkärit huolehtivat potilaiden asioista myös silloin, kun potilaat eivät ole vastaanotolla, mm. vastaamalla konsultaatioihin, uusimalla reseptejä ja antamalla ohjeistuksia hoitohenkilökunnalle hoidon toteutukseen myös silloin, kun potilas ei fyysisesti ole vastaanotolla. Näin ollen on potilaan eduksi se, että lääkäri ei vaihdu ja tuntee potilaan.

Hankintakausi on lyhyehkö ja hoidon jatkuvuudessa on myös perehdytystä ja lääkärin sijoittelussa on useita toimipisteitä, joten valintapäätöstä koskevalla hankintakaudella lääkärin tulisi kyetä toimimaan eri erikoissairaanhoidon toimipisteissä ja taata hoidon jatkuvuus samalla hoitolinjauksella.

Hankintapäätöksessä todetusti valittujen palveluntuottajien lääkärit ovat olleet potilastyössä psykiatrisessa erikoissairaanhoidossa ennen 1.6.2025, ja heillä on olemassa olevia potilassuhteita, jolloin yhtäjaksoinen hoitosuhde voidaan turvata, kun lääkäriä ei vaihdeta.

Päätösvallan peruste

Hallintosääntö § 78

Päätös

Hankintayksikkö hylkää hankintaoikaisuvaatimuksen.

Kallimo Kati
Toimialajohtaja, sosiaali- ja terveysterveystoimet

Tämä päätös on sähköisesti allekirjoitettu
asianhallintajärjestelmässä.

Liitteet

Jakelu

asianosaiset, valmistelijat, Janne Mantynen, Kati Kyrölä,
aluhellituksen puheenjohtaja, hyvinvointialuejohtaja,
hallintopalvelut

Toimialajohtaja, sosiaali- ja terveysterveyst

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta.